

ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЉУДСКА ПРАВА

ДРУГО ОДЕЉЕЊЕ

**ПРЕДМЕТ СТАНКОВИЋ против СРБИЈЕ**

*(Представка бр. 29907/05)*

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

16. децембар 2008. године

*Ова пресуда ће постати правоснажна у околностима предвиђеним чланом 44, став 2 Конвенције. Могуће су редакторске промене.*

У предмету Станковић против **Србије**,

Европски суд за људска права (Друго одељење), на седници већа у саставу:

Françoise Tulkens, *председник*,

Ireneu Cabral Barreto,

Vladimiro Zagrebelsky,

Danutė Jočienė,

Dragoljub Popović,

András Sajó,

Nona Tsotsoria, *судије*,

и Sally Dollé, *секретар Одељења*,

После разматрања на затвореној седници 25. новембра 2008. године,

Изриче следећу пресуду, која је донета тог дана:

## ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу представке (бр. 29907/05) против Државне заједнице Србија и Црна Гора, коју је Суду поднео по члану 34 Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту звана “Конвенција”) њен тадашњи држављанин г. Раденко Станковић (подносилац представке), 10. новембра 2004. године.

2. Почев од 3. јуна 2006. године, после декларације о независности Црне Горе, Србија је Висока страна уговорница у поступцима пред Судом.

3. Подносиоца представке је заступао г. Р. Спасојевић, адвокат из Ваљева. Владу Државне Заједнице Србија и Црна Гора, а касније, Владу Србије (у даљем тексту Влада) заступао је г. С. Царић.

4. Суд је 15. марта 2007. године одлучио да Владу обавести о представци. Примењујући члан 29 став 3 Конвенције одлучио је да одлуку о допуштености и основаности представке донесе истовремено.

## ЧИЊЕНИЦЕ

### I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

5. Подносилац представке је рођен 1949. године и живи у Мионици.

6. Чињенице предмета, како су их странке доставиле, могу се сумирати како следи.

7. Подносилац представке, кондуктер аутобуса, је 7. новембра 2001. године добио отказ од свог послодавца, Ласта Стрела, транспортног предузећа са седиштем у Ваљеву.

8. Он је 24. децембра 2001. године поднео тужбу Општинском суду у Ваљеву (Општински суд), ради враћања на посао и исплате неисплаћених зарада.

9. После упућивања предмета на нижу инстанцу 14. априла 2003. године, Општински суд је следеће рочиште у овом предмету заказао за 27. септембар 2004. године.

10. Од девет рочишта заказаних између 27. септембра 2004. године и 26. јануара 2006. године, испоставило се да су четири рочишта одложена док је њих пет одржано. У вези са првим, два рочишта су одложена зато што тужени и /или неколико сведока нису уредно позвани, а друга два зато што се сведоци, од којих је два предложио подносилац представке, иако прописно позвани, нису појавили на суду (а за овај пропуст су на крају новчано кажњени).

11. Општински суд је 27. јануара 2006. године пресудио против подносиоца представке.

12. Подносиоцу представке је ова пресуда уручена 25. априла 2006. године.

13. Подносилац представке је 3. маја 2006. године поднео жалбу Окружном суду у Ваљеву (Окружни суд).

14. Окружни суд је 18. децембра 2006. године вратио спис предмета Општинском суду, са захтевом да достави одређена документа која су недостајала.

15. Окружни суд је 29. марта 2007. године потврдио пресуду донету у првој инстанци.

16. Врховни суд је 3. априла 2008. године одбио ревизију подносиоца представке.

## II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО

### **А. Закон о раду из 2001. године (објављен у Службеном листу Републике Србије – Сл. лист - бр. 70/01 и 73/01)**

17. Члан 122 став 3 је предвиђао да се сви радни спорови морају решити у року од 6 месеци од датума покретања поступка.

### **Б. Закон о раду из 2005. године (објављен у Сл. листу РС бр. 24/05 и 61/05)**

18. Овај Закон је ступио на снагу 23. марта 2005. године чиме је Закон о раду из 2001. године стављен ван снаге.

19. Текст члана 195 став 3 Закона о раду из 2005. године одговара члану 122 став 3 Закона о раду из 2001. године.

## ПРАВО

### I. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 6 СТАВ 1 КОНВЕНЦИЈЕ

20. Подносилац представке се жалио да дужина горе наведеног поступка није била компатибилна са захтевом “разумног рока” из члана 6 став 1, који гласи како следи:

„Током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама ..., свако има право на ... расправу у разумном року пред [једним] ... судом...”

## А. Допуштеност

21. Влада је изнела да подносилац представке није исцрпео сва делотворна домаћа правна средства. Посебно, он нити је покренуо посебан парнични поступак према члановима 172, 199 и 200 Закона о облигационим односима нити је поднео кривичну пријаву према члану 243 Кривичног законика из 1977. године.

22. Подносилац представке је оспорио делотворност ових средстава.

23. Суд је већ утврдио да се горе наведена средства не могу сматрати делотворним у смислу његове утврђене судске праксе према члану 35 став 1 Конвенције (види, *уз одговарајуће измене, В.А.М. против Србије*, цитиран у горњем тексту, ставови 86 и 119, 13. март 2007. године). Он не налази ниједан разлог да одступи од овог става у предметном случају и, према томе, закључује да се примедба Владе мора одбити.

24. Суд даље сматра да представка подносиоца представке није очигледно неоснована у смислу члана 35 став 3 Конвенције и не налази ниједан други основ да је прогласи недопуштеном. Представка се зато мора прогласити допуштеном.

## Б. Основаност

### 1. Аргументи које су стране изнеле

25. Влада је тврдила да није било повреде члана 6 став 1 Конвенције. Она је посебно приметила: (i) да је поступак у надлежности Суда *ratione temporis* само од 3. марта 2004. године; (ii) да су домаћи судови били довољно активни у овом периоду; и (iii) да сам поносилац представке није ни покушао да се његов предмет убрза.

26. Подносилац представке је поново потврдио своју притужбу и позвао се на релевантне одредбе Закона о раду тужене државе (види ставове 17-19 у горњем тексту).

### 2. Релевантна начела

27. Суд истиче да се оправданост дужине поступка мора ценити у светлу околности предмета и на основу критеријума утврђених његовом судском праксом, посебно у вези са сложености предмета, понашањем странака и надлежних органа, као и према важности предмета за подносиоца представке.

28. Он даље подсећа да су поступци ради враћања на посао од пресудне важности за тужиоце и да се, као такви, морају решавати експедитивно (види *Guzicka против Пољске*, бр. 55383/00, став 30, 13. јул 2004. године).

29. Најзад, Суд примећује да је овај захтев додатно наглашен у државама где домаће право предвиђа да се такви предмети морају решавати са посебном хитношћу (види, међу многим ауторитетима, *Стевановић против Србије*, бр. 26642/05, ставови 53 и 55, 9. октобар 2007. године).

### 3. Оцена Суда

30. Суд на првом месту запажа да је спорни поступак трајао од 24. децембра 2001. године до 3. априла 2008. године. Пошто је Србија ратификовала Конвенцију

3. марта 2004. године, он је стога у надлежности Суда *ratione temporis* у периоду од четири године и месец дана пред три нивоа судске надлежности.

31. Друго, предмет подносиоца представке је 3. марта 2004. године већ био нерешен више од две године и два месеца (види, уз *одговарајуће измене, Styranowski против Пољске*, пресуда од 30. октобра 1998. године, *Извештаји о пресудама и одлукама 1998-VIII*).

32. Треће, природа парнице подносиоца представке није била посебно сложена.

33. Четврто, постојао је један значајан период судске неактивности од више од годину дана и пет месеци, од којих је протекло готово седам месеци од како је тужена држава ратификовала Конвенцију (види став 9 у горњем тексту).

34. Најзад, примећује се да је првостепена пресуда уручена подносиоцу представке нека три месеца после њеног доношења и да је било и даљих кашњења и грешака у поступању по његовој жалби коју је накнадно поднео (види ставове 12-15 у горњем тексту).

35. У вези са критеријумима утврђеним његовом праксом и домаћим правом (види, посебно, ставове 29 и 17-19 у горњем тексту, тим редоследом), као и околностима овог предмета, Суд је мишљења да укупна дужина поступка на коју се подносилац представке притужује није испунила захтев разумног рока.

36. Према томе, дошло је до повреде члана 6 став 1 Конвенције.

## II. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41 КОНВЕНЦИЈЕ

37. Члан 41 Конвенције предвиђа:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној странци.“

### A. Штета

38. Подносилац представке је тражио 30.000 евра (EUR) на име нематеријалне штете.

39. Влада је оспорила овај захтев.

40. Суд сматра да подносилац представке мора да је претрпео неку нематеријалну штету као последицу утврђене повреде. Сходно томе, узимајући у обзир околности случаја и процењујући на основу правичности, Суд подносиоцу представке додељује 600 евра (EUR) по овом основу.

### B. Трошкови

41. Подносилац представке је, такође, тражио неодређени износ на име трошкова насталих пред домаћим судовима, као и на име трошкова у поступку пред Судом.

42. Влада је оспорила овај захтев.

43. Према пракси Суда, подносилац представке има право на накнаду трошкова само у оној мери у којој је показано да су они стварно и неопходно настали и да су

оправдани у погледу износа (види, на пример, *Iatridis против Грчке* (правично задовољење) [ВВ], бр. 31107/96, став 54, ЕЦХР 2000-ХИ).

44. У предметном случају, на основу информација које поседује и горе наведених критеријума, Суд одбија у целости захтеве подносиоца представке као неосноване.

#### **В. Затезна камата**

45. Суд сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централне банке уз додатак од три процентна поена.

#### **ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД ЈЕДНОГЛАСНО**

1. *Проглашава* представку допуштеном,
2. *Утврђује* да је било повреде члана 6 став 1 Конвенције,
3. *Утврђује*

(а) да тужена држава треба да исплати подносиоцу представке, у року од три месеца од датума када ова пресуда постане правоснажна, у складу са чланом 44 став 2 Конвенције, износ од 600 евра (шест стотина евра) на име претрпљене нематеријалне штете, који ће бити претворен у националну валуту тужене државе по курсу који ће важити на дан исплате, плус све таксе које се могу наплатити;

(в) да по истеку горе наведена три месеца до исплате, треба платити обичну камату на горе наведени износ по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централне банке уз додатак од три процентна поена,

4. *Одбија* преостали део захтева подносиоца представке за правично задовољење.

Састављено на енглеском и достављено у писаној форми 16. децембра 2008. године, према Правилу 77 ставови 2 и 3 Пословника Суда.

S. Dollé  
Секретар

F. TULKENS  
Председник